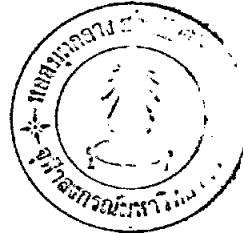

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารั้วนี้ได้อำหนดพื้นที่ที่จะทำการสุ่มตัวอย่างคือ กิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร โดยโครงสร้างแบบสอบถามที่จะนำไปสัมภาษณ์ สำหรับวิธีการเลือกตัวอย่งนั้น ได้กำหนดขนาดตัวอย่างไว้จำนวน 150 ตัวอย่าง โดยมีวิธีการเลือกตัวอย่างตามขั้นตอนของหลักวิชาสถิติ และมีวิธีดำเนินการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะประชากรตัวอย่าง ในการศึกษารั้วนี้เป็นการศึกษาเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกกาแฟ กิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร เฉพาะผู้ที่ป็นหัวหน้าครอบครัว
2. วิธีการเลือกตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ดังนี้คือ

2.1 เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเขต โดยใช้ทุกหมู่บ้านของกิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลพะโต๊ะ มี 13 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านเขาตะเกาทอง หมู่ที่ 2 บ้านท่าไทร หมู่ที่ 3 บ้านใส่อ หมู่ที่ 4 บ้านควน หมู่ที่ 5 บ้านสอก หมู่ที่ 6 บ้านในหยาบ หมู่ที่ 7 บ้านท่าคีน หมู่ที่ 8 บ้านท่าตกล หมู่ที่ 9 บ้านปากเลข หมู่ที่ 10 บ้านในเจาะ หมู่ที่ 11 บ้านห้วยกุงทอง หมู่ที่ 12 บ้านตรัง หมู่ที่ 13 บ้านห้วยซอน ตำบลบึงหวามมี 8 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านส้มควาย หมู่ที่ 2 บ้านพังเหา หมู่ที่ 3 บ้านคลองอรัักษ์ หมู่ที่ 4 บ้านพระรักษ์ หมู่ที่ 5 บ้านทอนพงษ์ หมู่ที่ 6 บ้านท่าแพ หมู่ที่ 7 บ้านโหมง หมู่ที่ 8 บ้านโนโหมง ตำบลปากทรงมี 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านตอคัง หมู่ที่ 2 บ้านทางแก หมู่ที่ 3 บ้านบกไฟ หมู่ที่ 4 บ้านปากกลอน รวมหมู่บ้านทั้งหมดมี 25 หมู่บ้าน เพื่อให้ได้ตัวอย่าง 150 ตัวอย่าง จึงเลือกสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.1 เลือกตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านละ 6 คน

2.1.2 ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple Random Sampling จากเลขที่บ้านของเกษตรกรที่ปลูกกาแฟของแต่ละหมู่บ้าน (โดยขอจากผู้ใหญ่บ้าน) โดยสุ่มตัวอย่างด้วยการจับสลากหมู่บ้านละ 6 คน

2.1.3 จากการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple Random Sampling จากทุกหมู่บ้านรวม 150 หมู่บ้านแล้ว ปรากฏว่า ได้เกษตรกรผู้นำจำนวน 26 คน

2.2 เมื่อเลือกบ้านได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปได้พิจารณาเลือกคนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์ดังนี้ สัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวที่เป็นชาย ถ้าหัวหน้าครอบครัวที่เป็นชายไม่อยู่ให้สัมภาษณ์ภรรยาหัวหน้าครอบครัว สำหรับบ้านใดที่ถูกเลือกแล้วปรากฏว่าไม่มีผู้คุณสมบัติดังกล่าวให้เลือกบ้านถัดไป

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามชนิดปิดและเปิด

ลักษณะคำถามของแบบสอบถามส่วนใหญ่ลักษณะคำถามเป็นแบบคำถามปิด ได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส

ส่วนที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ลักษณะการถือครองที่ดิน รายได้ก่อนปลูกกาแฟและรายได้หลังปลูกกาแฟ การเป็นเกษตรกรผู้นำและการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกกาแฟ ได้แก่ระยะเวลาในการปลูก ชาวสารเกี่ยวกับการปลูกกาแฟ สาเหตุที่ยอมรับการปลูกกาแฟ การรับข่าวสารเพิ่มเติม และการขยายพื้นที่ปลูกกาแฟ

4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เมื่อได้ปรับปรุงและตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือดังกล่าวไปทดลองสอบถามด้วยตัวเองกับครัวเรือนที่มีลักษณะคล้ายคลึง กันกับที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสอบถามหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 10 ราย ในตำบลท่ามะพลา อำเภอหลังสวน เพื่อความเข้าใจและ

ขอบกพรองของคำถาม เพื่อจะได้นำมาใช้ปรับปรุงแก้ไขให้สามารถใช้ได้ตรงตาม
ของกร

ขอมูลที่ได้จากการทดลองแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 ราย
นั้น ได้นำมาใช้ดังนี้

1. เรื่องรายได้ ในแบบสอบถามที่นำไปทดลองสอบถาม ได้ถาม เรื่อง
รายได้ไว้สองคำถาม คือจำนวนรายได้ปีที่แล้ว และรายได้ก่อนปลดกาแพ จาก
การสอบถามได้พบว่า เกษตรกร เกือบทั้งหมดไม่เคยบอกรายได้ปีที่แล้วที่เป็นความจริง
โดยบอกค่ามาก ซึ่ง เมื่อดูจากสภาพที่อยู่และสถานภาพของบุคคลแล้วย่อม เป็นไปไม่
ได้ แต่สำหรับรายได้ก่อนปลดกาแพได้บอกตรงความจริง ดังนั้น เพื่อให้ได้ขอมูล
ที่เป็นจริง ผู้วิจัยจึงได้แกแบบสอบถามใหม่ โดยถามถึง ราคากาแฟที่ขายได้ปีที่แล้ว
และการประกอบอาชีพอื่น ๆ ว่ามีรายได้แต่ละอาชีพในปีที่แล้วจำนวนเท่าไร หลัง
จากนั้นจึงตั้งคำถามสรุปถึงรายได้ทั้งหมดของปีที่แล้ว เพื่อวัตถุประสงค์ว่าอาจนำ
ค่าออกมาตรวจสอบกันได้ว่าถูกต้องและควร เป็นจริงแค่ไหน

2. เรื่องรายจ่าย ได้เพิ่มคำถามขึ้นอีก 1 คำถาม คือรายจ่ายของปีที่
แล้ว โดยผู้วิจัยมีความประสงค์จะนำมาตรวจสอบกับรายได้ ว่ารายได้ที่ได้รับ
การบอกกล่าวจะเป็นจริงแค่ไหน เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่าย

5. ผู้ทำการสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวเกษตรกร ที่
ปลดกาแพในกิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ซึ่งตกเป็นตัวอย่างในแต่ละครัวเรือน
นั้น ได้มีผู้ร่วมทำการสัมภาษณ์ 2 คน คือพัฒนาการกิ่งอำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร
1 คน และผู้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประ-
สานมิตร 1 คน

6. การสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ได้ออกไปสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวเกษตรกร-
กรในเขตที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยเริ่มทำการ เก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1-31 ธันวาคม
2523 รวมระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือน

7. การตรวจสอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ เมื่อได้สัมภาษณ์บุคคลที่ตกเป็นตัวอย่างเสร็จแล้วในแต่ละวัน ผู้วิจัยจะตรวจสอบแบบสอบถาม และแบบทดสอบอีกครั้ง ถ้ามีข้อสงสัยก็จะให้ผู้สัมภาษณ์แก้ไข หรือในกรณีที่จำเป็น ผู้สัมภาษณ์จะต้องกลับไปเยี่ยมบ้านตัวอย่างใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์

8. วิธีวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว ได้ทำ tally และนำมาคำนวณ โดยใช้วิธีการคำนวณเชิงสถิติ คือ t-test, Chi-Square, ความถี่ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_d^2/n}}$$

$$X^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

สำหรับการนำเสนอข้อมูล ได้ทำในรูปบทความ ตาราง และในรูปของการนำเสนอปัจจัยต่าง ๆ มาสัมพันธ์กัน (Cross Tabulation)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย